

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om förslag till förordning om ändring i förordningen om bidrag för energieffektivisering i småhus (KN2026/00946)

Sammanfattning

Riksantikvarieämbetet tillstyrker förslaget med följande synpunkter.

Synpunkter

1. Författningsförslag

Riksantikvarieämbetet föreslår följande tillägg till 11 §, punkt 2 samt ändrad ordningsföljd i klimatskrämsåtgärder som anges i 11 §, med hänvisning till plan- och bygglagens (2010:900, PBL) inledande bestämmelser i 2 kap. PBL om hushållning och särskilt om principen om kravet på varsamhet enligt 8 kap. 17 § PBL och förbudet mot förvanskning enligt 8 kap. 13 § PBL.

Även regelverken för bidrag måste ge förutsättningar för att kunna agera varsamt så att befintliga värden bevaras. Att ändra i 11 §:s nämnda ordning enligt Riksantikvarieämbetets förslag innebär enligt Riksantikvarieämbetet att bevarande och varsam utveckling prioriteras före utbyte till nya material etc. En sådan ordning innebär också att regelverket är mer förenligt med EU-rättens avfallshierarki och miljöbalkens avfallstrappa (avfallstrappan är reglerad i 2 kap. 5 § p.1 och 15 kap. 10 § miljöbalken) samt principer om god byggnadsvård.

Förslag till tillägg (kursiverad text) och ny ordningsföljd:

11 §

Bidrag får även lämnas för att täcka materialkostnader för genomförande av följande klimatskrämsåtgärder:

1. vindtätning av klimatskärmen,
2. *renovering av fönster eller dörrar,*
3. tilläggsglasrutor till befintliga fönster eller dörrar,
4. tilläggsisolering av klimatskärmen,
5. byte av fönster eller dörrar.

2. Motivering

Att byta befintligt material eller byggnadsdelar till nytt material/byggnadsdelar befinner sig högst upp i avfallstrappan. Därför föreslår Riksantikvarieämbetet att åtgärden byter ordningsföljd bland åtgärderna från först till sist.

De åtgärder som innebär minst ingrepp i befintlig stomme och störst hushållning med befintliga resurser befinner sig längst ner i avfallstrappan. Därför bör dessa åtgärder nämnas först i ordningsföljden av åtgärder.

Renovering av fönster kan omfatta fler åtgärder än tilläggsglasrutor till befintliga fönster eller dörrar. Därför föreslår Riksantikvarieämbetet ytterligare en åtgärd i listan över klimatskärmsåtgärder, som täcker in övrig renovering, till exempel varsamt underhåll. Äldre fönster är ofta tillverkade av material med lång hållbarhet och har höga kulturhistoriska, arkitektoniska och estetiska värden. Det finns flera studier som visar på att varsamt underhåll av äldre fönster har stora fördelar både ur klimat- och kulturmiljösynpunkt jämfört med att byta till nya fönster i till exempel aluminium eller plast.¹ Det är angeläget att bidrag utformas på ett sätt som stimulerar underhåll och varsam renovering och inte byte till nytt material. Det är också av yttersta vikt att bidraget inte utformas på samma sätt som ROT-bidraget som har begränsats till arbete i bostaden eller på tomt nära bostaden som bidraget gäller. Konsekvensen av detta är att byte av fönster premieras men inte fönsterrenovering, då arbetet inte utförs på plats.

Detta beslut har fattats av riksantikvarien Susanne Thedéen efter föredragning av utredaren Ebba Gillbrand. Även avdelningschefen Marja-Leena Pilvesmaa, enhetschefen Lotta Boss och chefsjuristen Linda Stridsberg har varit med vid den slutliga handläggningen.

Beslutet har signerats elektroniskt och saknar därför namnunderskrift.

---

¹ [Fönsterbyte - någon? - Svenska Byggnadsvårdsföreningen](#)

Kopia till:

kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

lin.liljefors@regeringskansliet.se

kulturdepartementet.registrator@regeringskansliet.se